

Israelin sota journalistieja vastaan

Kun teet rikoksen, et halua jäädä kiinni kameran eteen. Gazassa journalistit ovat olleet viimeiset elävät todistajat kansanmurhalle – ihmiset, jotka ovat jääneet loukkuun äärimmäisen kauheisiin olosuhteisiin, pakotettuina dokumentoimaan oman kansansa, ystäviensä ja perheidensä teurastusta.

Heillä ei ollut vetäytymisen ylellisyyttä. Kadut, joita he kuvasivat, olivat heidän omia katujaan. Hautajaiset, joita he valokuvasivat, olivat heidän naapureidensa, ystäviensä ja sukulaistensa. He söivät samoista vähenevistä ruokavaroista, joivat samaa saastunutta vettä ja nukkuivat samoissa väliaikaisissa suojissa.

Jokainen lähetys, jokainen valokuva, jokainen sosiaalisen median postaus, jonka he jakoivat, oli uhmaava teko pyyhkimiskoneistoa vastaan. Ja yksi kerrallaan heidät metsästettiin ja tapettiin.

Tämä ei ole sodan sumu. Tämä on laskelmoitu tuho niille, jotka uskaltavat paljastaa sen.

Tilastolliset todisteet

Gazan konflikti 7. lokakuuta 2023 lähtien on aiheuttanut historian korkeimman journalistien kuolleisuuden: **130,81 journalistia tapettu vuodessa**. Muissa sodissa luku ylittää harvoin yksinumeroisia arvoja.

Journalistien kuolemien keskihajonta vuodessa eri globaaleissa konflikteissa on niin pieni, että Gazan luku tuottaa **z-pisteen 96,82** – kaukana 3σ -kynnyksen yläpuolella, jota käytetään tieteellisessä analyysissä nollahypoteesin hylkäämiseen. Yksinkertaisesti sanottuna: ei ole tilastollista mahdollisuutta, että tämä olisi sattumaa. Tämä on poikkeama, ja Gazan täydellisen ulkomaisen lehdistön kiellon kontekstissa se osoittaa suoraan tahalliseen kohdentamiseen.

Sota	Kesto (vuotta)	Tapetut journalistit	Tapetut journalistit/vuosi
Kiinan sisällissota	4,34	2	0,46
Korean sota	3,09	5	1,62
Vietnamin sota	19,50	63	3,23
Algerian sota	7,68	4	0,52
Libanonin sisällissota	15,59	16	1,03
Neuvostoliiton– Afganistanin sota	9,17	7	0,76
Ensimmäinen Persianlahden sota	0,58	3	5,17

Sota	Kesto (vuotta)	Tapetut journalistit	Tapetut journalistit/vuosi
Jugoslavian sodat	10,38	14	1,35
Ensimmäinen Tšetšenian sota	1,73	6	3,47
Toinen Tšetšenian sota	9,70	6	0,62
Irakin sota	8,84	31	3,51
Afganistanin sota	19,75	23	1,16
Toinen Kongon sota	4,96	4	0,81
Darfurin konflikti	22,17*	10	0,45
Syyrian sisällissota	14,49*	35	2,42
Libyan sisällissota (2011)	0,69	2	2,90
Jemenin sisällissota	10,52*	12	1,14
Gazan konflikti	1,85	242	130,81

*Jatkuvat konfliktit 11. elokuuta 2025 mennessä.

Oikeudelliset vaikutukset

Kansainvälinen humanitaarinen laki on yksiselitteinen. **Lisäpöytäkirjan I (1977) artikla 79** suojelee nimenomaisesti journalisteja siviileinä, elleivät he osallistu suoraan viihollisuuksiin. **Geneven sopimuksen IV artikla 27** edellyttää inhimillistä kohtelua kaikille siviileille. **Lisäpöytäkirjan I artikla 51** kieltää kaikki hyökkäykset siviilejä vastaan. **Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön artikla 8(2)(b)(i)** määrittelee siviilien tahallisen kohdentamisen sotarikokseksi.

Tavanomainen kansainvälinen humanitaarinen laki **sääntö 34** kieltää hyökkäykset journalisteja vastaan kokonaan. Näitä suojatoimia vahvistavat **Yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen artikla 19** ja **Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen sopimuksen artikla 19**, jotka takaavat oikeuden etsiä, vastaanottaa ja jakaa tietoa.

Gazassa nämä lait revitään kappaleiksi. Valtion ulkomaisen lehdistön kieltö yhdistettynä lähes jokaisen korkean profiilin paikallisen toimittajan kohdennettuun tappamiseen ei ole sattumaa – se on tukahduttamisstrategia.

Tapaustutkimukset

Nämä nimet ovat enemmän kuin merkintöjä uhrien luettelossa. Ne ovat kesken lauseen katkenneita elämiä – ihmisiä, jotka kantoivat kameroita kiväärien sijaan, mikrofoneja ammusten sijaan. Jokainen kantoi mahdotonta kaksoistaakkaa selviytyä kansanmurhasta samalla dokumentoiden sitä maailmalle. He eivät työskennelleet kaukana sijaitsevien toimistojen turvassa; heidän toimistonsa olivat pommitusten alaiset kadut, haavoittuneilla

täyttyneet sairaalakäytävät, kodeiksi muuttuneet rauniot. Ymmärtääksemme Israelin sodan journalistien vastaan laajuuden ja tarkoituksen, meidän on aloitettava niiden tarinoista, jotka vaiennettiin – ei tilastoina, vaan ihmisinä.

Hossam Shabat

Hossam Shabat oli 23-vuotias, palestiinalainen kirjeenvaihtaja Pohjois-Gazassa Al Jazeera Mubasherille ja Yhdysvalloissa toimivan Drop Site Newsin avustaja. Hän syntyi Beit Hanounissa ja kasvoi saarron alla, mutta hänellä oli silti tavallisia unelmia – valmistua, työskennellä, elää jonain päivänä ilman tarkastuspisteitä ja ulkonaliikkumiskieltoja.

Nämä unelmat muuttuivat 7. lokakuuta 2023 jälkeen. 18 kuukauden ajan Hossam dokumentoi Pohjois-Gazan sodan kauhuja minuutti minuutilta. Hän raportoi ilmaiskusta, joukkopakoista, nälänhädästä ja hänen perheensä ravintolan tuhosta. Hän menetti yli kolmekymmentä sukulaista, mutta ei koskaan lopettanut työskentelyä. Hän nukkui usein kouluissa, jalkakäytävillä tai teltoissa. Hän kesti nälkää kuukausia. Hän sai säännöllisesti tappouhkauksia.

24. maaliskuuta 2025, vain muutama päivä sen jälkeen, kun Israel päätti lyhyen tulitauon, Hossam haastatteli asukasta ennen kuin suuntasi Indonesian sairaalaan Beit Lahiaan suorana lähetystä varten. Hänellä oli yllään selkeästi merkitty lehdistöliivi. Hänen autonsa, joka oli pysäköity lähelle, oli valmis matkalle.

Israelilainen droonin operaattori – lähes varmasti kykenevä tunnistamaan hänet – laukaisi yksittäisen ohjuksen. Se osui hänen autonsa viereen ja tappoi hänet välittömästi. Toimittajakollega Ahmed al-Bursh, vain 50 metrin päässä, oli juuri liittymässä hänen seuraansa. Hyökkäys ei ollut satunnaista tykistötulta; se oli tarkoituksellinen salamurha leijuvasta, tarkkailevasta koneesta.

Hänen viimeiset sanansa, jotka oli valmisteltu hänen kuolemansa varalta, kuuluivat:

„Jos luet tätä, se tarkoittaa, että minut on tapettu – todennäköisesti tarkoituksella – Israelin miehitysjoukkojen toimesta. Kun tämä kaikki alkoi, olin vasta 21-vuotias – korkeakouluopiskelija, jolla oli unelmia kuten kenellä tahansa muullakin. Viimeiset 18 kuukautta olen omistanut jokaisen hetkeni kansalleni. Dokumentoin Pohjois-Gazan kauhut minuutti minuutilta, päättänyt näyttää maailmalle totuuden, jota he yrittivät haudata. Nukuin jalkakäytävillä, kouluissa, teltoissa – missä vain pystyin. Jokainen päivä oli taistelu selviytymisestä. Kestin nälkää kuukausia, mutta en koskaan jättänyt kansani puolta.

Jumalan nimeen, täytin velvollisuuteni toimittajana. Riskeerain kaiken raportoidakseni totuuden, ja nyt olen vihdoin levossa – jotain, mitä en ole tuntenut viimeisen 18 kuukauden aikana. Tein kaiken tämän, koska uskon Palestiinan asiaan. Uskon, että tämä maa on meidän, ja on ollut elämäni suurin kunnia kuolla puolustaessani sitä ja palvellessani sen kansaa.

Pyydän teitä nyt: älkää lopettako puhumista Gazasta. Älkää antako maailman kääntää katsettaan pois. Jatkakaa taistelua, jatkakaa tarinoidemme kertomista – kunnes Palestiina on vapaa.

— Viimeisen kerran, Hossam Shabat, Pohjois-Gazasta.”

Fatima Hassouna

Fatima Hassouna oli 25-vuotias, Gazan kaupungin syntyperäinen ja yksi harvoista jäljellä olevista naispuolisista valokuvajournalisteista, jotka työskentelivät alueella. Hän oli valmistunut multimediasta University College of Applied Sciences -oppilaitoksesta ja hänellä oli terävä silmä vastarinnan tallentamiseen tuhon keskellä.

Hänen valokuvansa eivät olleet vain kuvia – ne olivat palasia elämästä saarron alla. Lapset jahtaamassa toisiaan pommitettujen katujen läpi. Naiset vaivaamassa leipää tuhoutuneen keittiön kuorella. Isä pitämässä pienen poikansa ruumista valkoiseen käärinliinaan käärittynä. Hänen työnsä ilmestyi kansainvälisissä medioissa ja vuoden 2025 dokumentissa *Aseta sielusi käteesi ja kävele*, joka valittiin Cannesin festivaaleille.

Hän oli kihloissa ja vitsaili joskus ystävilleen siitä, millaista hääpukua hän voisi käyttää, vaikka hän kantoi kameraansa vaarallisille alueille. Huhtikuussa 2025 hän kertoi dokumentin ohjaajalle osallistuvansa Cannesin näyttökseen – mutta palaisi Gazaan, koska „kansani tarvitsee minua täällä”.

16. huhtikuuta 2025 israelilaiset ohjukset osuivat hänen perheensä asuntoon viisikerroksisen rakennuksen toisessa kerroksessa Pohjois-Gazassa. Fatima, kuusi hänen perheenjäsentään ja hänen raskaana oleva sisarensa kuolivat välittömästi. Forensic Architecture päätteli, että hyökkäys ei ollut sivuvahinko, vaan suora osuma hänen asuntoonsa. Hän oli kerran kirjoittanut: „Jos kuolen, haluan äänekkään kuoleman.” Sen hän sai. Maailman tarvitsee vain kuunnella.

Anas al-Sharif

Anas al-Sharif oli 28-vuotias, yksi Al Jazeeraan tunnetuimmista kirjeenvaihtajista Gazassa. Jabaliyan pakolaisleiriltä kotoisin oleva hän oli elänyt koko elämänsä saarron alla. Joulukuussa 2023 hänen isänsä kuoli israelilaisessa ilmaiskussa. Ystävät kehottivat häntä evakuoimaan Pohjois-Gazan. Hän kieltäytyi. „Jos lähden”, hän sanoi, „kuka kertoo tarinan?”

Anasin raportointi tavoitti satoja tuhansia X:n ja Telegramin kautta. Hän kuvasi välittömästi pommitusten jälkeen, hänen äänensä oli vakaa, vaikka räjähdykset kaikuivat. Hän raportoi nälän vaivaamista naapurustoista, väliaikaisista sairaaloista ja hautajaissaattoista. Hänestä oli tullut Gazan uhman symboli – ja selvä kohde.

10. elokuuta 2025 hän ja viisi muuta toimittajaa olivat teltassa lähellä al-Shifan sairaalaa, joka oli tunnettu lehdistön paikka. Israelilainen ohjus osui suoraan, tappaen kaikki kuusi.

Hänen viimeinen viestinsä, joka oli valmisteltu huhtikuussa 2025, julkaistiin postuumisti:

„Tämä on testamenttini ja viimeinen viestini. Jos nämä sanat tavoittavat sinut, tiedä, että Israel on onnistunut tappamaan minut ja vaijentamaan ääneni. Ensiksi, rauha olkoon kanssasi ja Jumalan armo ja siunaukset.

Jumala tietää, että annoin kaiken vaivani ja voimani ollakseni tuki ja ääni kansalleni, siitä lähtien kun avasin silmäni elämälle Jabaliyan pakolaisleirin kujilla ja kaduilla. Toivoni oli, että Jumala pidentäisi elämäni, jotta voisin palata perheeni ja rakkaideni kanssa alkuperäiseen kaupunkiimme, miehitettyyn Asqalaniin (Al-Majdal). Mutta Jumalan tahto tuli ensin, ja Hänen päätöksensä on lopullinen. Olen elänyt kivun läpi kaikissa sen yksityiskohdissa, maistanut kärsimystä ja menetystä monesti, mutta en kertaakaan epäröinyt välittää totuutta sellaisena kuin se on, ilman vääristelyä tai väärentämistä – jotta Jumala voisi todistaa niitä vastaan, jotka vaikenivat, jotka hyväksyivät tappamisemme, jotka tukahduttivat hengityksemme ja joiden sydämet eivät liikuttuneet lastemme ja naistemme hajallaan olevista jäännöksistä, tekemättä mitään pysäyttääkseen kansamme kohtaaman verilöylyn, joka on kestänyt yli puolitoista vuotta.

Luovutan teille Palestiinan – muslimimaailman kruununjalokiven, jokaisen vapaan ihmisen sydämenlyönnin tässä maailmassa. Luovutan teille sen kansan, sen sorretut ja viattomat lapset, joilla ei koskaan ollut aikaa unelmoida tai elää turvallisuudessa ja rauhassa. Heidän puhtaat ruumiinsa murskattiin tuhansien tonnien israelilaisten pommien ja ohjusten alle, revittiin kappaleiksi ja hajotettiin seinille.

Kehotan teitä olemaan antamatta ketjujen vaientaa teitä tai rajojen rajoittaa teitä. Olkaa siltoja kohti maan ja sen kansan vapauttamista, kunnes arvokkuuden ja vapauden aurinko nousee varastetun kotimaamme ylle. Luovutan teille perheeni huolenpidon... rakas tyttäreni Sham... rakas poikani Salah... rakas äitini... ja elinikäinen kumppanini, rakas vaimoni, Umm Salah (Bayan). Seisokaa heidän rinnallaan, tukekaa heitä.

Jos kuolen, kuolen lujana periaatteissani. Todistan Jumalan edessä, että olen tyytyväinen Hänen päätökseensä, varma siitä, että tapaan Hänet, ja vakuuttunut siitä, että se, mikä on Jumalan luona, on parempaa ja ikuista. Oi Jumala, ota minut marttyyrien joukkoon... Älkää unohtako Gazaa... Älkää unohtako minua vilpittömissä rukouksissanne anteeksiannon ja hyväksynnän puolesta.

— Anas Jamal al-Sharif, 6. huhtikuuta 2025.”

Johtopäätös

Nämä eivät olleet satunnaisia kuolemia. He olivat ihmisiä – poikia, tyttöä, vanhempia, ystäviä – jotka työskentelivät saarron, pommitusten ja nälänhädän alla näyttääkseen maailmalle kansanmurhan reaaliajassa. He söivät samaa niukkaa ruokaa kuin naapurinsa, surivat samoja kuolleita ja kävelivät samoilla raunioilla täytetyillä kaduilla. Ja he pitivät

kameransa käynnissä siihen hetkeen asti, kun heistä tuli jonkun toisen kuvamateriaalin kohde.

Kun valtio tappaa journalisteja tässä mittakaavassa, se ei vaienta yksilöitä – se murhaa totuuden. Hossam Shabatin, Fatima Hassounan, Anas al-Sharifin ja satojen muiden kuolemat ovat tahallisia tekoja koordinoitussa kampanjassa, joka pyrkii pyyhkimään pois sen, mitä Gazassa tapahtuu.

Historia muistaa heidät. Ainoa kysymys on, kunnioittaako maailma heitä etsimällä oikeutta vai hylkääkö heidät hiljaisuuteen, jota heidän murhaajansa yrittivät pakottaa.